

معماری، انرژی باد و محیط زیست پایدار؛ بررسی الگوهای استفاده از انرژی باد در معماری سنتی ایران

امین صدری سوادجانی^{۱*}، گلنوش محمودی سرتنگی^۲

^۱دانشجوی کارشناسی ناپیوسته مهندسی تکنولوژی معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردستان.

پست الکترونیکی: amin_sadri_savadjani@yahoo.com

^۲دانشجوی کارشناسی ناپیوسته مهندسی تکنولوژی معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردستان.

پست الکترونیکی: golnoshmahmodi@yahoo.com

چکیده

یکی از نکات قابل توجه قرن حاضر در خصوص صرفه جویی در مصرف انرژی، راهکارهای جدید برای تامین زندگی مطلوب، بدون به خطر انداختن منابع نسل آینده و تاثیر آن بر اکوسیستم های گیاهی و جانوری است.

دست یابی به حفاظت از انرژی های تجدید ناپذیر، کاهش استفاده از منابع زمین و تاثیر تخریب کم تر ساختمان ها بر محیط زیست از جمله مواردی است که در طراحی معماری باید به آن توجه ویژه ای مبذول داشت تا با کسب روش های نوین طراحی و خلق فضاهای همساز با محیط زیست، شرایطی برای برقراری یک زندگی استاندارد با حداقل آلودگی های محیط زیست برای نسل حال و آینده به وجود آید.

اقلیم به خودی خود بر بسیاری از ارکان زیستی انسان؛ همچون شکل سرپناه و ترکیب مجتمع زیستی، نوع خوراک و پوشش و ... تاثیرات عمده دارد. در حیطه بنا و شهر تاثیر اقلیم آن چنان عمده است که می باید اصول و مبانی آن، از مقیاس کلان تا خرد، در حافظه دائمی معماران و طراحان محیط مصنوع قرار گیرد. از سوی دیگر حقیقت فانی بودن منابع انرژی فسیلی و نتایج تخریب محیط طبیعی در اثر مصرف آنها تاثیر عمده ای بر روند زندگی انسان گذاشته است. به زودی این منابع تهی می شوند و هر چه سریع تر می باید در جستجوی منابع جایگزین شویم. این در حالی است که عدم توجه به بنیادهای معماری سنتی ایران و عوامل گوناگون موثر بر آن، منجر به تخریب و ناپایداری بخش های وسیعی از بناهای سنتی شده است. آنچه در این نوشتار خواهد آمد، کوششی است در جهت شناخت و معرفی ویژگی های منحصر به فرد معماری ایرانی در کاربرد انرژی باد که عمده ترین و رایج ترین نوع کاربرد انرژی های پاک در معماری سنتی ایران است. امید آنکه بیش از پیش به این الگوهای معماری ایران توجه گردد تا از این رهنمود به اهداف محیط زیست پایدار دست یابیم.

واژه های کلیدی: انرژی پاک، معماری سنتی، اقلیم، باد، محیط زیست پایدار